

Σέρρες 19/12/2023

Δράση «Ενίσχυση της Ίδρυσης και Λειτουργίας Νέων Μικρομεσαίων Τουριστικών Επιχειρήσεων» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ΕΣΠΑ 2021 – 2027

Δικαιούχοι στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης είναι **υπό ίδρυση και νεοσύστατες Πολύ Μικρές, Μικρές, και Μεσαίες Επιχειρήσεις**, όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ, οι οποίες θα δραστηριοποιηθούν ή δραστηριοποιούνται στον τομέα του τουρισμού σε επιλέξιμους για τη Δράση ΚΑΔ και πληρούν τα αναφερόμενα στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Απόφασης.

Στο πλαίσιο της Πρόσκλησης ενισχύονται αιτήσεις χρηματοδότησης ύψους (επιχορηγούμενος π/υ) από 80.000€ **έως 400.000€**. **Το ποσοστό Δημόσιας Χρηματοδότησης ανέρχεται έως 45 % του προϋπολογισμού της αίτησης χρηματοδότησης.**

Το ποσοστό ενίσχυσης δύναται να προσαυξάνεται κατά (α) 10 % **εφόσον η επένδυση πραγματοποιηθεί σε απομακρυσμένη ή σεισμόπληκτη ή πυρόπληκτη ή πλημμυροπαθή περιοχή ή μικρά νησιά και (β) επιπλέον 5 % με τη δήλωση κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στόχου απασχόλησης τουλάχιστον 0,2 ΕΜΕ, τον πρώτο χρόνο μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.**

Ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας (18/12/2023). Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι τέσσερεις (24) μήνες, από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.

Ως ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) ορίζεται η **Δευτέρα 18.12.2023 και ώρα 15:00 με καταληκτική ημερομηνία την 29.02.2024 και ώρα 15:00.**

Ενίσχυση της Ίδρυσης και Λειτουργίας Νέων Μικρομεσαίων Τουριστικών Επιχειρήσεων

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης δικαιούχοι των ενισχύσεων δύναται να είναι **υπό ίδρυση και νεοσύστατες Πολύ Μικρές, Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις**, όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ, οι οποίες **θα δραστηριοποιηθούν ή δραστηριοποιούνται στον τομέα του Τουρισμού**.

Ειδικότερα, επιλέξιμες για την παρούσα Δράση είναι οι ακόλουθες κατηγορίες επιχειρήσεων:

Κατηγορία Α. Υπό ίδρυση.

Επιχειρήσεις που θα συσταθούν από την ημερομηνία έκδοσης της προκήρυξης της δράσης έως και την πρώτη εκταμίευση της επιχορήγησης και θα δραστηριοποιηθούν αποκλειστικά σε επιλέξιμο/ους ΚΑΔ, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι την αποπληρωμή της επένδυσης.

Κατηγορία Β. Νεοσύστατες.

Με τον όρο νεοσύστατες ορίζονται οι επιχειρήσεις για τις οποίες δεν έχει παρέλθει 12μηνο συνεχούς λειτουργίας (δεν έχει παρέλθει 12μηνο από την ημερομηνία έναρξης της επιχείρησης στην ΑΑΔΕ έως και την ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης). Σημειώνεται ότι θα πρέπει να δραστηριοποιούνται αποκλειστικά σε επιλέξιμους ΚΑΔ της Δράσης κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι την αποπληρωμή της επένδυσης.

Διευκρινίζεται ότι:

Οι επιχειρήσεις οφείλουν να διαθέτουν τον ΚΑΔ επένδυσης πριν την πρώτη εκταμίευση. Κατ' εξαίρεση, σε περιπτώσεις όπου αυτό δεν είναι εφικτό, μπορεί να προσκομιστεί (όπου απαιτείται βάσει των φορολογικών διατάξεων) βεβαίωση έναρξης εργασιών με ΚΑΔ 41.20.20.01 «Εργασίες διαμόρφωσης ή ανέγερσης κτίσματος ή άλλου είδους κατασκευών» (ως αγαθού επένδυσης του άρθρ. 33 παρ. 4 του Κώδικα ΦΠΑ) για ίδια άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας με δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ των εισροών τους ή τον 41.20.20.02 «Εργασίες διαμόρφωσης ή ανέγερσης κτίσματος ή άλλου είδους κατασκευών (ως αγαθού επένδυσης του άρθρ. 33 παρ. 4 του Κώδικα ΦΠΑ) για ίδια άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ των εισροών τους. Στην περίπτωση αυτή οι επιχειρήσεις θα πρέπει να διαθέτουν τον ΚΑΔ της επένδυσης μέχρι την τελική πιστοποίηση.

Για τα κύρια και μη κύρια τουριστικά καταλύματα απαιτείται μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης η έκδοση/γνωστοποίηση ειδικού σήματος λειτουργίας. Αυτό ισχύει και για επενδυτικά σχέδια που θα υλοποιηθούν σε κτιριακές υποδομές τουριστικών καταλυμάτων για τα οποία α) έχει επέλθει διακοπή της υφιστάμενης άδειας (σήμα) λειτουργίας λόγω παύσης της δραστηριότητας της επιχείρησης ή β) έχει επέλθει διακοπή της υφιστάμενης άδειας (σήμα) λειτουργίας, έχει εγκαταλειφθεί η λειτουργία τους και οι κτιριακές της υποδομές διατίθενται με πώληση ή εκμίσθωση σε νέα επιχείρηση (ΑΦΜ) που θα συσταθεί σύμφωνα με τους όρους της παρούσας δράσης. Η διακοπή του σήματος λειτουργίας και για τις δύο ως άνω υπο-περιπτώσεις θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί τουλάχιστον (τρεις) 3 μήνες πριν την ημερομηνία της προκήρυξης της Δράσης.

Δεν είναι δυνατή η σύσταση νέας επιχείρησης (ΑΦΜ) με εταίρο την προηγούμενη επιχείρηση ή τους εταίρους/μέτοχους αυτής για την εκμετάλλευση του ίδιου καταλύματος (σήμα λειτουργίας).

Οι ακόλουθες συνθήκες αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής των επιχειρήσεων στη Δράση. Η μη ικανοποίηση κάθε μίας εξ αυτών ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους, αποτελεί λόγο αποκλεισμού της αίτησης χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου και απόρριψης του.

- Να συγκεντρώνει κατ' ελάχιστον το βαθμό 70 κατά την αυτοαξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου. Επισημαίνεται ότι δεν είναι επιτρεπτή η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ αν δεν καλύπτεται η παραπάνω προϋπόθεση.
- Να διαθέτουν εγκεκριμένη οικοδομική άδεια σε ισχύ, ή αίτηση έκδοση αυτής ή προέγκριση οικοδομικής άδειας ή βεβαίωση όρων δόμησης ή κατ' ελάχιστον κατατεθειμένη αίτηση προέγκρισης οικοδομικής άδειας ή βεβαίωσης όρων δόμησης, στην περίπτωση που απαιτείται έκδοση οικοδομικής άδειας, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Στην περίπτωση που στο επενδυτικό σχέδιο προβλέπονται δαπάνες για κτιριακές και λοιπές εγκαταστάσεις, για τις οποίες δεν απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας με σχετική αναλυτική αιτιολόγηση.
- Να προσκομίσουν Βεβαίωση Χρήσης γης για τον ανωτέρω τόπο υλοποίησης της επένδυσης.
- Να προσκομίσουν στοιχεία των δικαιωμάτων χρήσης (κυριότητα, επικαρπία, χρήση/μίσθωση σε ισχύ) που κατέχουν επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία προκήρυξης της δράσης. Ειδικά για ανέγερση κτιρίου, το μισθωτήριο πρέπει να είναι τουλάχιστον δώδεκα (12) έτη από την ημερομηνία προκήρυξης της δράσης.
- Να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία εξασφάλισης της Ιδιωτικής Συμμετοχής του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου σε ποσοστό τουλάχιστον 60% αυτής

Επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Δεν είναι επιτρεπτή η ουσιώδης αλλαγή του φυσικού αντικειμένου του έργου και του σχετικού ΚΑΔ επένδυσης κατά την υλοποίηση, μέχρι την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και την αποπληρωμή της επένδυσης. Για παράδειγμα δεν είναι επιτρεπτή η αλλαγή δραστηριότητας από Καταλύματα σε Λοιπές τουριστικές δραστηριότητες (πχ ενοικίαση αυτοκινήτων ή τουριστικά γραφεία) και το αντίστροφο.
- Θα πρέπει να παραμείνει ίδια η εταιρική /μετοχική σύνθεση και η νομική μορφή της επιχείρησης κατά την υλοποίηση, μέχρι την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και την αποπληρωμή της επένδυσης.
- **Δεν είναι επιλέξιμη η αγορά σκάφους κάθε είδους και για κάθε δραστηριότητα.**

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Οι επιλέξιμες δραστηριότητες (ΚΑΔ) αναφέρονται αναλυτικά στο Παράρτημα II «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ)» της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης. Επισημαίνεται ότι τα επενδυτικά σχέδια με ΚΑΔ επένδυσης «Καταλύματα» (ΚΑΔ 55) του Τομέα του Τουρισμού θα πρέπει να ακολουθούν τις κάτωθι προϋποθέσεις:

ΚΥΡΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

○ Ξενοδοχεία

- Κατάταξη σε κατηγορία 4**** (τεσσάρων αστέρων) και άνω
- Δυναμικότητα Δώδεκα (12) κλίνες και άνω

○ Ξενοδοχειακά τουριστικά καταλύματα εντός παραδοσιακών κτισμάτων που προβλέπονται στο π.δ. 33/1979

○ Οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (camping)

- Κατάταξη σε κατηγορία 3*** (τριών αστέρων) και άνω

ΜΗ ΚΥΡΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

○ Αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα – τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες

- Ελάχιστος Αριθμός κατοικιών: Τρεις (3)

Σημειώνεται: Το σύνολο των καταλυμάτων αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων – τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών υποχρεωτικώς θα πρέπει να ενσωματώνονται στο ίδιο Σήμα ΜΗΤΕ.

○ Ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια – διαμερίσματα

- Κατάταξη σε κατηγορία 4 κλειδιά και άνω
- Ελάχιστη δυναμικότητα Δώδεκα (12) κλίνες

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

**Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης.
(18/12/2023)**

Σε αντίθετη περίπτωση η δαπάνη κρίνεται μη επιλέξιμη και ως εκ τούτου αφαιρείται από τον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου. Κατά τη διαμόρφωση από την επιχείρηση του προτεινόμενου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού επενδυτικών σχεδίων, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των αιτούμενων δαπανών με τις παρακάτω κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών:

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ				
A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΠΑΝΗΣ (ΟΠΣΚΕ)	ΔΑΠΑΝΗ (ΟΠΣΚΕ)	ΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
03. Δαπάνες για Κτίρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο				
1 Κτίρια, Εγκαταστάσεις και Περιβάλλον Χώρος	03. Δαπάνες για Κτίρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο	03.13 Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος	έως 80% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού	
02. Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων				
2 Μηχανήματα – Εξοπλισμός	02. Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων	02.20 Παραγωγικός και Μηχανολογικός εξοπλισμός 02.05 Εξοπλισμός για την προστασία του Περιβάλλοντος και Εξοικονόμηση Ενέργειας 02.22 Εξοπλισμός κυκλικής οικονομίας 02.19 Ψηφιακός Εξοπλισμός γραφείου 02.06 Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης	02.19 Ψηφιακός Εξοπλισμός γραφείου έως 10.000€ 02.06 Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης έως 10.000€	
3 Μεταφορικά Μέσα	02. Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων	02.09 Μεταφορικά Μέσα Υποχρεωτικά ηλεκτρικά οχήματα	έως 50.000€	

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ				
06. Δαπάνες Λογισμικού				
4 Λογισμικό	0.6 Δαπάνες Λογισμικού	06.07.Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού	έως 10.000€	
		06.05. Κατασκευή ιστοσελίδας, eshop, mobile εφαρμογών ως πάγια στοιχεία		
04. Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών				
5 Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης λογισμικού υπό καθεστώς «ως υπηρεσία»	0.4 Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών	04.17 Υπηρεσίες εγκατάστασης, παραμετροποίησης Λογισμικού/Εφαρμογών - Εκπαίδευση χρηστών 04.18 Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης Λογισμικού υπό καθεστώς «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού	έως 5.000€	Με χρήση της κοινής στήριξης - άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060
6 Πιστοποίηση Συστημάτων Διασφάλισης Ποιότητας και Περιβαλλοντικής Διαχείρισης	0.4 Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών	04.23 Πιστοποίηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης	έως 3.000€	
7 Μελέτες - Συμβουλευτικές Υπηρεσίες	04. Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών	04.29 Τεχνικές Μελέτες απαραίτητες συνδεόμενες με δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου 04.03 Δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη 04.08 Δαπάνες υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης 04.11 Συμβουλευτική υποστήριξη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου 04.04 Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας 04.10 Μελέτες / έρευνες αγοράς	Σύνολο των 04.29, 04.03, 04.08, 04.11, 04.04 και 04.10 έως 30.000€ 04.03 έως 3.000€ Άθροισμα των 04.08 και 04.11 έως 10.000€	

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ				
07. Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης				
8 Δαπάνες Προβολής - Εξωστρέφειας - Διεθνοποίησης	07. Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης	07.03 Δαπάνες προβολής σε ηλεκτρονικά μέσα κοινωνικής / επαγγελματικής δικτύωσης 07.04 Δαπάνες συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις	Άθροισμα των 07.03, 07.04, 07.06 και 07.13 έως 10.000€ 07.14 έως 20.000€	
		07.06 Διαφημιστικές καταχωρίσεις σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή 07.13 Σχεδιασμός και παραγωγή έντυπου πληροφοριακού υλικού 07.14 Σχεδιασμός λογοτύπου και εταιρικής ταυτότητας		
09. Έμμεσες δαπάνες				
9 Έμμεσες δαπάνες	09. Έμμεσες δαπάνες	09.01 Έμμεσες δαπάνες	7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΤΟΥ Ε.Σ (Άρθρο 54, Καν. 1060/2021 Με χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021)

Το άθροισμα του Π/Υ των επιλέξιμων δαπανών στις Κατηγορίες δαπάνης με α/α (1) Κτίρια, Εγκαταστάσεις και Περιβάλλον Χώρος και (2) Μηχανήματα –Εξοπλισμός ανωτέρω θα πρέπει υποχρεωτικά να είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 50% του επιχορηγούμενου Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου. Η απαίτηση αυτή θα πρέπει να τηρείται και κατά το στάδιο της έγκρισης, καθώς και της έγκρισης των τροποποιήσεων του επενδυτικού σχεδίου.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

1. Κτίρια, Εγκαταστάσεις και Περιβάλλον Χώρος (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 03.13)

Επιλέξιμες είναι κάθε μορφής εργασίες μετά ή άνευ υλικών για την κατασκευή/επέκταση/ αποπεράτωση επί κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων, καθώς και κάθε μορφής εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου της ενισχυόμενης επιχείρησης, υπό τους ακόλουθους όρους :

→ **Να εξασφαλιστεί και να προσκομιστεί η απαιτούμενη άδεια σύμφωνα με τον ισχύοντα Οικοδομικό Κανονισμό για τις εκτελούμενες εργασίες.** Επισημαίνεται ότι οι απαιτούμενες άδειες για την υλοποίηση των δαπανών της συγκεκριμένης κατηγορίας του Επενδυτικού Σχεδίου απαιτείται να έχουν εκδοθεί μέχρι και την πρώτη (1η) εκταμίευση δημόσιας επιχορήγησης (εξαιρούμενης της προκαταβολής).

→ **Να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών.** Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία προκήρυξης της δράσης. Ειδικά για ανέγερση κτιρίου, το μισθωτήριο πρέπει να είναι τουλάχιστον δώδεκα (12) έτη από την ημερομηνία προκήρυξης της δράσης.

→ Δεν είναι επιλέξιμες στην παρούσα κατηγορία δαπάνες μελετών διακόσμησης και λοιπές παρεμφερείς μελέτες, εκτός εάν κατά την υλοποίηση και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης διαπιστωθεί ότι κατέληξαν σε εφαρμογή.

→ Δεν είναι επιλέξιμες οι εργοδοτικές εισφορές για κατασκευαστικές εργασίες και οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη.

2. Μηχανήματα – Εξοπλισμός

✚ Παραγωγικός και Μηχανολογικός εξοπλισμός (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 02.20)

Επιλέξιμες είναι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, μεταφορά, εγκατάσταση και λειτουργία, νέου σύγχρονου εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία της επιχείρησης, την εξασφάλιση των παρεχόμενων υπηρεσιών, υπό τους ακόλουθους όρους:

- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός πρέπει να εξυπηρετεί τη λειτουργία της επιχείρησης, να είναι καινούργιος, αμεταχείριστος και στην κυριότητα της επιχείρησης.
- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού.

✚ Εξοπλισμός για την προστασία του Περιβάλλοντος και Εξοικονόμηση Ενέργειας (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 02.05) και Εξοπλισμός κυκλικής οικονομίας (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 02.22)

Επιλέξιμες είναι δαπάνες εξοπλισμού και εγκαταστάσεων που στοχεύουν στην εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, καθώς και στην ελαχιστοποίηση και εξοικονόμηση πόρων, χρησιμοποιώντας πρακτικές επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης.

✚ Ψηφιακός Εξοπλισμός γραφείου (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 02.19)

Επιλέξιμες είναι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, εγκατάσταση και λειτουργία νέου ψηφιακού εξοπλισμού, με στόχο να αξιοποιηθούν οι νέες τεχνολογίες και να εφαρμοστούν τόσο στο σύνολο των υπηρεσιών που προσφέρονται, όσο και στην οργάνωση, τη λειτουργία και τις διαδικασίες της επιχείρησης.

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε προμήθεια tablets και κινητών τηλεφώνων.

✚ Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 02.06)

Προμήθεια υποστηρικτικού εξοπλισμού, όπως:

Ο Έπιπλα γραφείου Ο Είδη διακόσμησης Ο Συστήματα ασφαλείας και πυρασφάλειας, κ.λ.π.

Γενικές επισημάνσεις για τις Δαπάνες «Μηχανήματα – Εξοπλισμός» (Α/Α 2)

Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός θα πρέπει να είναι σύγχρονος, καινούργιος, αμεταχείριστος και στην κυριότητα της επιχείρησης.

- ❶ Οι δαπάνες προμήθειας περιλαμβάνουν και το κόστος μεταφοράς και εγκατάστασης του εξοπλισμού μέχρι αυτός να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία.
- ❷ Οι δαπάνες προμήθειας εξαρτημάτων είναι επιλέξιμες, εφόσον αυτά είναι παρελκόμενα των κύριων εξαρτημάτων του εξοπλισμού που προμηθεύεται, αποτελούν δηλαδή αναπόσπαστο τμήμα του για την ομαλή λειτουργία του σύμφωνα με της όρους προμήθειας του εξοπλισμού που προσφέρει ο προμηθευτής και δεν υπερβαίνουν το 10% της δαπάνης απόκτησης του υπό προμήθεια εξοπλισμού. Τα εξαρτήματα αυτά δεν θα πρέπει να αποτελούν συνήθη αναλώσιμα.
- ❸ Οι δαπάνες συντήρησης, επισκευής και αντικατάστασης εξοπλισμού που χρησιμοποιείται ήδη από την επιχείρηση δεν είναι επιλέξιμες.
- ❹ Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού.

Επισημαίνεται ότι:

Οι δαπάνες των κατηγοριών 02.20, 02.05, 02.22 και 02.19 συνδέονται με το κριτήριο Α.4, εφόσον:

- συνεισφέρουν σε μία από τις θεματικές προτεραιότητες, όπως αυτές αναφέρονται στον ΠΙΝΑΚΑ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ «ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ» και
- τεκμηριώνεται ότι αφορούν σε: πιλοτική εφαρμογή ή υιοθέτηση μίας καινοτομίας στο επίπεδο της επιχείρησης, παραγωγή καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών η/και εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων στην λειτουργία της επιχείρησης, υποστήριξη της ΜΜΕ από τρίτους για την υιοθέτηση καινοτομιών, αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων.

3. Μεταφορικά Μέσα (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 02.09)

Προμήθεια αυτοκινούμενων οχημάτων **αμιγώς ηλεκτρικών** για την κάλυψη αποκλειστικά των αναγκών της επιχείρησης.

- Η προμήθεια μεταφορικού μέσου της κατηγορίας είναι επιλέξιμη υπό τους ακόλουθους περιορισμούς:
 - ο Το μεταφορικό μέσο θα πρέπει να είναι καινούργιο, αμεταχείριστο, στην κυριότητα της επιχείρησης
 - ο Το μεταφορικό μέσο να είναι:
 - ✦ είτε επαγγελματικής χρήσης
 - ✦ είτε μικτής χρήσης έως εννέα (9) θέσεων και να χρησιμοποιείται για την μεταφορά πελατών χωρίς κόμιστρο ή/και εξοπλισμού/υλικών
 - ο **Η προμήθεια του μεταφορικού μέσου θα πρέπει να δικαιολογείται από την δραστηριότητα που ασκεί η επιχείρηση και να μην προορίζεται για μίσθωση.**
- Δεν είναι επιλέξιμη η δαπάνη που αφορά σε αγορά για επιβατικά οχήματα
- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού.

4. Λογισμικό (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 06.07 Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού και 06.05 Κατασκευή ιστοσελίδας, e-shop, mobile εφαρμογών ως πάγια στοιχεία)

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια λογισμικού, στην εγκατάσταση, καθώς και στην αρχική παραμετροποίηση αυτού.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Προμήθεια εφαρμογών για την ανάπτυξη των παρεχόμενων υπηρεσιών και των υποστηρικτικών διαδικασιών της επιχείρησης
- Κατασκευή ιστοσελίδας, e-shop (περιλαμβάνει υπηρεσίες μετάφρασης περιεχομένου) □ Ανάπτυξη εφαρμογών για έξυπνες κινητές συσκευές (πχ smartphones, tablets).

Οι ενέργειες της κατηγορίας αυτής είναι επιλέξιμες υπό τους ακόλουθους όρους:

- Το προμηθευόμενο λογισμικό είναι καινούριο και η επιχείρηση είναι νόμιμος κάτοχος της άδειας χρήσης αυτού.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό, συμπεριλαμβανομένης και της αντίστοιχης αρχικής παραμετροποίησης του, μπορεί να χαρακτηριστεί ως άυλο στοιχείο ενεργητικού - σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα- και να επιδέχεται αποσβέσεων.
- Το κόστος αρχικής παραμετροποίησης του λογισμικού είναι επιλέξιμο μόνο όταν περιλαμβάνεται στο τιμολόγιο του προμηθευτή λογισμικού και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% του κόστους προμήθειας του λογισμικού.

- Σε περίπτωση που ο Δικαιούχος επιλέξει την ανάπτυξη ιστοσελίδας, την υλοποίηση ηλεκτρονικού καταστήματος (e-shop), ή την ανάπτυξη εφαρμογών για έξυπνες συσκευές, οι προαναφερθείσες εφαρμογές θα πρέπει να είναι σε διαθέσιμες σε 2 τουλάχιστον γλώσσες πέρα της ελληνικής, θα πρέπει να παρέχεται ευκολία χρήσης και πρόσβασης μέσω κινητών συσκευών, καθώς και η δυνατότητα και να παρέχει τις εξής δυνατότητες: παραγγελιοληψίας, ο άμεσος έλεγχος διαθεσιμότητας και η ηλεκτρονική πληρωμή. Το προμηθευόμενο λογισμικό θα πρέπει να είναι καινούργιο και η επιχείρηση να είναι νόμιμος κάτοχος αυτού. Για το λόγο αυτό οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προσκομίζουν σχετική βεβαίωση του οίκου κατασκευής ή του προμηθευτή μαζί με την απαιτούμενη άδεια χρήσης, εφόσον υφίσταται.
- Σε περίπτωση αγοράς ή και ανάπτυξης λογισμικού εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα να εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.1 σε επίπεδο AA (οι δαπάνες μετατροπής είναι επιλέξιμες).

Επισημαίνεται ότι:

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής συνδέονται με το κριτήριο Α.4, εφόσον αφορούν σε προμήθεια εξειδικευμένου λογισμικού για την ανάπτυξη των επιχειρηματικών διαδικασιών και για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών/προϊόντων και συνεισφέρουν σε μία από τις θεματικές προτεραιότητες, όπως αυτές αναφέρονται στον ΠΙΝΑΚΑ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ «ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ».

5. Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης λογισμικού υπό καθεστώς «ως υπηρεσία» (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 04.17 Υπηρεσίες εγκατάστασης, παραμετροποίησης Λογισμικού/Εφαρμογών - Εκπαίδευση χρηστών και 04.18 Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης Λογισμικού υπό καθεστώς «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού)

Λογισμικό υπό καθεστώς υπηρεσίας «SOFTWARE-AS-A-SERVICE», «CLOUD-AS-A-SERVICE» ή άλλο παρεμφερές αυτού για τη λειτουργία της επιχείρησης (με χρήση της κοινής στήριξης - άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060).

Οι ενέργειες της κατηγορίας αυτής είναι επιλέξιμες υπό τους όρους που αναφέρονται στο σημείο 4 της παρούσας Ενότητας 6.2.

Εφόσον η υπηρεσία διατίθεται σε συνδρομητική βάση η επιλέξιμη δαπάνη καλύπτει μόνο το χρονικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου. Θα πρέπει να υπάρχει σαφής διαχωρισμός του κόστους που εντάσσεται στο χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και του λοιπού κόστους, το οποίο θα αποτυπώνεται στο τιμολόγιο του προμηθευτή.

Επισημαίνεται ότι:

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής συνδέονται με το κριτήριο Α.4., εφόσον αφορούν σε χρήση και αξιοποίηση εξειδικευμένου λογισμικού για την ανάπτυξη των επιχειρηματικών διαδικασιών και για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών/προϊόντων και συνεισφέρουν σε μία από τις θεματικές προτεραιότητες, όπως αυτές αναφέρονται στον ΠΙΝΑΚΑ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ «ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ».

6. Πιστοποίηση Συστημάτων Διασφάλισης Ποιότητας και Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 04.23)

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν στην προετοιμασία της επιχείρησης, την ανάπτυξη, εγκατάσταση και λειτουργία του συστήματος, καθώς και οι δαπάνες για την επιθεώρηση και πιστοποίηση του συστήματος σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα από διαπιστευμένους φορείς εσωτερικού ή εξωτερικού.

Οι δαπάνες που σχετίζονται με την πιστοποίηση (συμβουλευτικές υπηρεσίες μελετών και προπαρασκευαστικές ενέργειες και επιθεώρηση και έκδοση πιστοποιητικού) είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε λήψη της ζητούμενης Πιστοποίησης / Σήματος. Ειδικότερα, οι εν λόγω δαπάνες είναι επιλέξιμες με την προϋπόθεση ότι κατά την τελική επαλήθευση / πιστοποίηση προσκομίζεται το σχετικό πιστοποιητικό που εκδίδεται από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης, το οποίο θα πρέπει να έχει εκδοθεί έως την ημερομηνία της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου ή να τεκμηριώνεται αποδεδειγμένα ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έκδοσή του, ήτοι να έχει ολοκληρωθεί θετικά η επιθεώρηση πιστοποίησης.

Σημειώνεται ότι:

- Επιλέξιμες είναι μόνο οι δαπάνες που αφορούν στην έκδοση Πιστοποίησης και όχι για την ανανέωση υπάρχουσας.
- Στην κατηγορία αυτή οι συμβουλευτικές υπηρεσίες και προπαρασκευαστικές ενέργειες είναι επιλέξιμες μόνο με παραδοτέο μελέτη που αφορά στις εν λόγω πιστοποιήσεις.

7. Μελέτες - Συμβουλευτικές Υπηρεσίες

✚ Τεχνικές μελέτες απαραίτητως συνδεδεμένες με δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 04.29)

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν υπηρεσίες παρεχόμενες από μελετητές.

Οι επιλέξιμες μελέτες ενδεικτικά αναφέρονται σε:

- τεχνικές μελέτες από αρμόδιο μηχανικό, επιστασία/επίβλεψη. Σημειώνεται ότι δεν είναι επιλέξιμες στην παρούσα κατηγορία δαπάνες μελετών διακόσμησης και λοιπές παρεμφερείς μελέτες, εκτός εάν κατά την υλοποίηση και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης διαπιστωθεί ότι κατέληξαν σε εφαρμογή.
- μελέτες (αρχιτεκτονική, στατική, κλπ) για την έκδοση οικοδομικής άδειας
- αμοιβές εκπόνησης τεχνικών μελετών μηχανικών για την εγκατάσταση νέου μηχανολογικού εξοπλισμού.
- τεχνικές μελέτες ενεργειακού συμβούλου για την εγκατάσταση συστημάτων/ εξοπλισμού και εγκαταστάσεων προστασίας περιβάλλοντος, εξοικονόμησης ενέργειας και ύδατος.

✚ **Δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 04.03)**

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες εκκίνησης για ίδρυση των επιχειρήσεων (πχ έξοδα κατάρτισης και δημοσίευσης του καταστατικού, αμοιβές νομικών υπηρεσιών και παροχής φοροτεχνικών συμβουλών που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη της εκμεταλλεύσεως).

Οι δαπάνες αυτές δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης όπως πχ τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών.

✚ **Σύνταξη και παρακολούθηση του επενδυτικού σχεδίου (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 04.08 Δαπάνες υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και 04.11 Συμβουλευτική υποστήριξη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου)**

Οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών, παρακολούθησης και διαχείρισης της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες υπό τους ακόλουθους όρους:

- Για κάθε συμβουλευτική υπηρεσία, πρέπει να υπάρχει σχετική σύμβαση με την επιχείρηση.
- Οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.

✚ **Δαπάνες δημιουργίας ικανοτήτων για καινοτομία (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 04.04 Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας)**

Δράσεις δημιουργίας ικανοτήτων για έξυπνη εξειδίκευση - καινοτομία, όπως συνεργασία με Ερευνητικό Κέντρο, συμβουλευτική στήριξη της επιχείρησης για Ε&Α, στήριξη από σχετικές υφιστάμενες δομές όπως κέντρα ικανοτήτων ή γραφεία μεταφοράς τεχνολογίας, κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας ή συνεργασία με άλλη ΜΜΕ, συνεργασία με εξωτερικούς φορείς για την παροχή υπηρεσιών Ε&Α.

Ενδεικτικά αφορά σε δαπάνες παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα υιοθέτησης καινοτομιών και δημιουργίας ικανοτήτων για καινοτομία, με σύνδεση σε μία από τις προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης εξειδίκευσης, δαπάνες μεταφοράς τεχνολογίας, αγορά δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

✚ **Δαπάνες εκπόνησης μελετών που συνδέονται με τη διεθνοποίηση της επιχείρησης (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 04.10 Μελέτες / έρευνες αγοράς)**

Εκπόνηση ερευνών αγοράς και σχεδίων διείσδυσης σε ξένες αγορές, οδικού χάρτη εξωστρέφειας της επιχείρησης.

Επισημαίνεται ότι:

Οι δαπάνες των κατηγοριών 04.04 και 04.10 συνδέονται με το κριτήριο Α.4, εφόσον συνεισφέρουν σε μία από τις θεματικές προτεραιότητες, όπως αυτές αναφέρονται στον ΠΙΝΑΚΑ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ «ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ».

8. Δαπάνες Προβολής - Εξωστρέφειας Διεθνοποίησης (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 07.03 Δαπάνες προβολής σε ηλεκτρονικά μέσα κοινωνικής / επαγγελματικής δικτύωσης, 07.04 Δαπάνες συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις, 07.06 Διαφημιστικές καταχωρήσεις σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή, 07.13 Σχεδιασμός και παραγωγή έντυπου πληροφοριακού υλικού και 07.14 Σχεδιασμός λογοτύπου και εταιρικής ταυτότητας)

Επιλέξιμες είναι κάθε μορφής ενέργειες και δαπάνες που στοχεύουν στην προβολή της επιχείρησης και στην προώθηση της υπηρεσίας/του προϊόντος της.

Οι δαπάνες με κατηγοριοποίηση 07.03, 07.04, 07.06 και 07.13 αφορούν **αποκλειστικά** σε:

- ☐ Κόστος προβολής ψηφιακού διαφημιστικού μηνύματος σε κοινωνικά δίκτυα και ιστοσελίδες στην Ελλάδα και το εξωτερικό (π.χ google ads, facebook ads, instagram ads, youtube κ.ο.κ.)
- ☐ Συμβουλευτικές υπηρεσίες ψηφιακής προβολής (π.χ email marketing, newsletter campaign, web banners, ανάπτυξη ψηφιακού υλικού διαφήμισης) ☐ Διαφημιστικές καταχωρήσεις σε έντυπη μορφή.
- ☐ Σχεδιασμό και παραγωγή έντυπου πληροφοριακού υλικού.
- ☐ Συμμετοχή σε εκθέσεις μόνο ως εκθέτης. Επιλέξιμες είναι αποκλειστικά οι δαπάνες μίσθωσης, εγκατάστασης, μεταφοράς εκθεμάτων και διαχείρισης περιπτέρου για τη συμμετοχή της επιχείρησης.

Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι:

- Οι δαπάνες που σχετίζονται με τις συμβουλευτικές υπηρεσίες ψηφιακής προβολής είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε εφαρμογή από την πλευρά των επιχειρήσεων των προτεινόμενων παρεμβάσεων.
- Δεν είναι επιλέξιμο το κόστος για προβολή του διαφημιστικού μηνύματος σε blog, προσωπικές ιστοσελίδες.
- Δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη το κόστος για τη χρήση Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας (π.χ. αγορά χρόνου σε ραδιοτηλεοπτικά/τηλεοπτικά μέσα).
- Στην περίπτωση συμμετοχής σε Επαγγελματικές Εκθέσεις που γίνονται στην Ελλάδα, το συνολικό επιλέξιμο κόστος, δεν θα υπερβαίνει τις 3.000/έκθεση.
- Στην περίπτωση συμμετοχής σε Επαγγελματικές Εκθέσεις που γίνονται στο Εξωτερικό το συνολικό επιλέξιμο κόστος δεν θα υπερβαίνει τις 6.000/έκθεση.

Οι δαπάνες με κατηγοριοποίηση 07.14 αφορούν **αποκλειστικά** σε|:

- Συμβουλευτικές υπηρεσίες και μελέτες αναφορικά με την συσκευασία, ετικέτα, brand της επιχείρησης., ήτοι:
 - ☐ Υπηρεσίες σχεδιασμού συσκευασίας
 - ☐ Υπηρεσίες σχεδιασμού ετικέτας
 - ☐ Υπηρεσίες σχεδιασμού brand (σήμα, λογότυπο)

και είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε συσκευασία / ετικέτα / εταιρική ταυτότητα.

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής συνδέονται με το κριτήριο Α.4, εφόσον στοχεύουν σε ξένες αγορές και συνεισφέρουν σε μία από τις θεματικές προτεραιότητες, όπως αυτές αναφέρονται στον ΠΙΝΑΚΑ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ «ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ».

9. Έμμεσες Δαπάνες (κατηγοριοποίηση ΟΠΣΚΕ 09.01)

Κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες, οι οποίες περιλαμβάνονται στο συνολικό επιχορηγούμενο Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου και υπολογίζονται με βάση σταθερό συντελεστή 7% των άμεσων επιλέξιμων δαπανών της πράξης, σύμφωνα με το Άρθρο 54 του Καν. 1060/2021 και με τη χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021).

Η εν λόγω κατηγορία δαπάνης δεν απαιτεί την προσκόμιση παραστατικών, καταβάλλεται αναλογικά με κάθε πληρωμή και το αναλογούν ύψος αυτής οριστικοποιείται κατά το στάδιο της τελικής πιστοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

Τονίζεται ότι στην παρούσα Δράση η κατηγορία δαπάνης «ΕΜΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» θα περιλαμβάνεται **υποχρεωτικά** στο Ε.Σ. και θα ελέγχεται αυτόματα από το ΟΠΣΚΕ ως ποσοστό των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου του δικαιούχου

Γενικές Επισημάνσεις για τις Δαπάνες

1. **Δαπάνες που πραγματοποιούνται πριν από την έναρξη της επιλεξιμότητας των δαπανών δεν είναι επιλέξιμες.**
2. Εξοπλισμός που αποτελεί πάγιο στοιχείο, θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη διάρκεια χρήσης μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται στο μητρώο παγίων και επιδέχεται αποσβέσεις.
3. **Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός περιγράφονται αναλυτικά, με τεχνικές προδιαγραφές, τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της χρήσης τους και το κόστος απόκτησής τους.**
4. Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης υποβάλλονται **υποχρεωτικά δύο προσφορές** για κάθε δαπάνη της κατηγορίας «Μηχανήματα – Εξοπλισμός» (Α/Α 2), **καθαρής αξίας άνω των 50.000€, διαφορετικά η εν λόγω δαπάνη θα περικόπτεται.** Σε περίπτωση μη δυνατότητας προσκόμισης δεύτερης προσφοράς (π.χ ειδικές κατασκευές κ.λ.π) προσκομίζεται μία με σχετική αιτιολόγηση.
5. **Τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, για τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, θα πρέπει να φέρουν σήμανση CE .**
6. Για την περίπτωση τιμολογίων που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) και δυσκολεύουν την απόφαση για την επιλεξιμότητα τους μπορεί να ζητηθεί η μετάφραση τους στην ελληνική γλώσσα, από επίσημο φορέα. Επίσης, για την πιστοποίηση των δαπανών θα προσκομίζονται όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου για την προμήθεια και την εξόφληση του προμηθευτή.
7. Όλες οι δαπάνες εξετάζονται κατά την πιστοποίησή τους για την επιλεξιμότητα τους, το εύλογο του κόστους καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με το επενδυτικό σχέδιο της επιχείρησης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή σχετικές με την

επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης, γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.

8. Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας του εξοπλισμού. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορεί να ζητούν από το δικαιούχο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες, για εξακρίβωση της αξίας και τον έλεγχο των τιμών αυτών.
9. Για τον έλεγχο του κόστους των δαπανών της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και Επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία.
10. Συμβάσεις ή Ιδιωτικά Συμφωνητικά συντάσσονται και προσκομίζονται εφόσον απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία.
11. Δεν γίνονται αποδεκτές ως επιλέξιμες δαπάνες, πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης.
12. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφόσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου, χωρίς δικαίωμα έκπτωσης.
13. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα (μικτή δραστηριότητα), ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί. Σημειώνεται ότι, όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο π/υ και σε καμία περίπτωση δεν τον προσαυξάνει.
14. Δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου δεν γίνονται αποδεκτές.

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης
18/12/2013

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικού σχεδίου κυμαίνεται από 80.000 € έως και 400.000 €. Σε περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο θα έχει προϋπολογισμό μικρότερο από 80.000 €, τότε αυτό θα κρίνεται μη επιλέξιμο εξ αρχής και δεν θα μπορεί να υποβληθεί.

Διάρκεια Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου

Η προθεσμία ολοκλήρωσης των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων είναι είκοσι τέσσερις (24) μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Έγκρισης

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ- ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Το ποσοστό ενίσχυσης των αιτήσεων χρηματοδότησης είναι ενιαίο για όλες τις επιλέξιμες δαπάνες, των επενδυτικών σχεδίων και ανέρχεται στο 45% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού. Το ποσοστό της επιχορήγησης δύναται να αυξηθεί κατά:

α) 10% εφόσον η επένδυση πραγματοποιηθεί σε απομακρυσμένη ή πυρόπληκτη ή πλημμυροπαθή περιοχή ή μικρά νησιά (σύμφωνα με το Παράρτημα XII) ή / και

β) επιπλέον 5% με τη δήλωση κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στόχου απασχόλησης τουλάχιστον 0,2 ΕΜΕ, τον πρώτο χρόνο μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.

Επισήμανση:

Η επίτευξη του στόχου 0,2 ΕΜΕ αφορά εργαζομένους που αμείβονται τουλάχιστον στο ύψος του βασικού μισθού και σύμφωνα με το κατά περίπτωση ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Σημειώνεται ότι κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης απαιτείται να προσκομισθούν αποδεικτικά στοιχεία εξασφάλισης της Ιδιωτικής Συμμετοχής του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου σε ποσοστό τουλάχιστον 60% αυτής.

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής του επενδυτικού σχεδίου δύναται να χρησιμοποιηθούν ίδια κεφάλαια ή/και εξωτερική χρηματοδότηση.

Η κάλυψη της Ιδιωτικής Συμμετοχής τεκμηριώνεται με τους ακόλουθους τρόπους:

- Καταβολή αρχικού κεφαλαίου ή/και η αύξηση του εταιρικού/μετοχικού κεφαλαίου με νέες σε μετρητά εισφορές των εταίρων/μετόχων.
- Εξωτερική χρηματοδότηση / Τραπεζικός δανεισμός. Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εάν χρησιμοποιηθεί θα πρέπει να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου.

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση απόδειξης της δυνατότητας κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής του επενδυτικού σχεδίου είτε με έγκριση δανείου από φορέα αναγνωρισμένο πιστωτικό ίδρυμα από την Τράπεζα της Ελλάδας, **είτε με βεβαίωση Τράπεζας για πρόθεση δανειοδότησης του Επενδυτικού Σχεδίου, ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει μέχρι το πρώτο αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών τη Σύμβαση δανείου από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά στην χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης, άλλως απαιτείται η υποβολή αιτήματος τροποποίησης Χρηματοδοτικού Σχήματος.**

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ)

Ο δικαιούχος, πέραν των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει κατά τη διάρκεια υλοποίησης της Πράξης, **υποχρεούται για τρία (3) έτη (για τις ΜμΕ)** μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης στον δικαιούχο, σε εφαρμογή του άρθρου 65 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2021 και των όρων της απόφασης ένταξης, στα ακόλουθα:

α) να μην προβεί σε παύση ή μετεγκατάσταση της παραγωγικής δραστηριότητας της ενισχυθείσας επένδυσης εκτός της Περιφέρειας εγκατάστασης εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση

β) να μην προβεί σε αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στοιχείου της επένδυσης, η οποία να παρέχει σε μια επιχείρηση αδικαιολόγητο πλεονέκτημα

γ) να μην προβεί σε ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της χρηματοδότησης.

δ) να διατηρεί τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της επένδυσης που έχουν επιχορηγηθεί, εκτός αν αυτά έχουν αντικατασταθεί από άλλα τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος.

Επιπροσθέτως η ενισχυθείσα επιχείρηση οφείλει να λειτουργεί πραγματικά για τρία (3) έτη μετά την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης στον δικαιούχο (π.χ. απαιτούμενες άδειες, ηλεκτροδότηση ακινήτου, εγκατεστημένος εξοπλισμός, παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών, κλπ). Σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της επιχειρηματικής δραστηριότητας της ενισχυθείσας επιχείρησης, καθώς και της παραγωγικής λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης στο διάστημα αυτό, δύναται να επιβληθεί δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Για περαιτέρω πληροφορίες είμαστε στην διάθεσή σας.

Καλή συνεργασία και επιτυχία,

Πάγκαλος Κωνσταντίνος
Οικονομολόγος